

Boek op de plank

“Onderwerk” is de titel van dit bijzondere boek in de reeks van vakboeken die geschreven zijn over het vak Orthopedische schoentechniek. Sommige orthopedische schoentechnici wisten als kind al dat dit hun roeping was en anderen zijn er bij toeval in gerold. Voor iedereen geldt echter dat ze dit vak alleen maar in konden gaan als ze de techniek beheersten. Wil je een oplossing leveren voor een probleem dan moet je zelf iets kunnen maken. Een onderwerk maken is een eerste begin op de route naar orthopedische schoentechniek.

Door: Frans Grol

Een boek dat voor velen het hart verwarmt. Soms uit nostalgie, soms uit warme liefde voor deze mooie techniek. Het technisch in elkaar zetten van een schoen heet het maken van een onderwerk. Een soms ondergewaardeerd deel van ons beroep maar boordevol met velerlei technieken. De oude vakscholen van vroeger bestaan niet meer, de vakmensen worden deels vervangen door machines en de productie rolt toch vrolijk verder. De school heeft onvoldoende tijd voor praktische begeleiding en richt zich op theorie wat ook goed is want ook in ons vak moeten we vooruit en met de tijd mee. Een hoger opleidingsniveau is wenselijk. Maar juist daarom is het zo mooi dat er een overzichtelijk boek verschenen is waarin we terug kunnen lezen en bekijken hoe een prachtig oud en veelzijdig ambacht vorm kreeg. Het is leuk om te zien dat er weer een hele crew heeft meegewerkt aan de totstandkoming van dit boek zoals leerkrachten en collegae die hierin samen een naam geven aan dit werkstuk. Voetbescherming gebruiken we door al eeuwen heen maar de vormgeving ervan is steeds verfijnder geworden en heeft in de afgelopen eeuw een hoogtepunt gekend. In deze eeuw is er een mate van vakmanschap neergezet die mogelijk niet meer geëvenaard kan worden. De eerste plaatjes in het boek laten zien dat er 400 jaar voor Christus al mooie schoenen gemaakt konden worden waarna de schrijvers ons in hoog tempo meevoeren door de eeuwen heen om ons een aantal opvolgende modellen te laten zien. In hoofdstuk twee wordt ingegaan op de geschiedenis van het ontstaan van het vak orthopedisch schoentechnicus. Hierin moet een naam als Fred Hoek, een vakleraar van het eerste uur, vermeld te worden. Het aantal bedrijven waarvan de wortels nog in deze periode liggen wordt steeds kleiner, maar er zijn er nog steeds een aantal waaronder ook ons bedrijf (1906 opgericht). Na de geschiedenis gaan we kijken met welke gereedschappen we werken en natuurlijk waarom de vorm van ons gereedschap zo speciaal is en er wordt ingegaan op de functies. Machines zijn in het volgende hoofdstuk te zien en hierin heeft natuurlijk een hele revolutie plaats gevonden in de afgelopen eeuw. Het einde ervan is nog lang niet in zicht en ook mogelijkheden van het inschakelen van o.a. computers zal in de toekomst toenemen. Hoofdstuk 4 gaat over zoolleer, de looiing van huiden en de kwaliteit. Dit is voor vakmensen een interessant iets. Welke kwaliteit is nu het beste en hoe kun je dit vast stellen. Het hele proces wordt nog eens uit de doeken gedaan en al deze stappen geven aan met hoeveel zorgvuldigheid dit moet gebeuren om tot het optimale resultaat te komen. De introductie in maakwijzen van

schoenen laat de diverse maakwijzen zien en legt uit hoe en waarom deze methode wordt toegepast. Vervolgens gaat de uitleg per maakwijze dieper in op elk onderdeel en laat zien hoe veelzijdig het vak van onderwerk maken is. Het is dan ook niet zo verwonderlijk dat ook steeds meer bedrijven dit onderdeel uitbesteden aan bedrijven die zich hierin gespecialiseerd hebben. Het boek onderwerk beslaat 117 bladzijden en is in 11 hoofdstukken onderverdeeld. De vele prachtige kleurenfoto's en tekeningen geven een duidelijke meerwaarde aan dit boek. De literatuurlijst is zeer beperkt en deze boeken zijn ook nog moeilijk verkrijgbaar. Hiermee is dan ook aangetoond dat dit boek een uniek exemplaar is en voor de liefhebber onmogelijk kan ontbreken op de schap.

Orthopedie, vijfde deel in de serie Orthopedische Schoentechniek. Uitgave van Uitgeverij De Dienst B.V. te Den Bosch. Prijs € 50,-.

